

A Fővárosi Ítéltábla dr. Pál Péter ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a személyesen eljáró alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. október 11. napján meghozott, 33.P.25.122/2010/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnevét és emberi méltóságát azzal, hogy 2009. február 26. napján, a soroksári ... parkolójában a felperest mint intézkedő rendőrt trágár módon szidalmazta.

Kötelezte az alperest, hogy magánlevél formájában 15 napon belül kérjen bocsánatot az elkövetett jogsértésért.

Ezt meghaladóan a felperesi keresetet elutasította.

Felhívta a felperest és az alperest, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra személyenként 13.500 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 7. § (1) bekezdését, 8. (1) bekezdését, 54. § (1) bekezdését, 59. § (1) bekezdését, 61. § (1) bekezdését, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló Római egyezmény 10. cikk 1., 2. pontjait, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 78. § (1), (2) bekezdéseit, 84. § (1) bekezdésének a)-e) pontjait (2) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, 355. § (1), (4) bekezdéseit, az Alkotmány 30/1992. (V. 26.) AB és 36/1994. (VI. 24.) AB, 34/1992. (VI. 1.) AB határozatait, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (1)-(5) bekezdéseit, 4. § (1) bekezdését, 163. § (2), (3) bekezdéseit, 164. § (1) bekezdését, 26. § (3) bekezdését, a PK 12. számú állásfoglalását.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján igazoltnak látta, hogy az alperes a felperest rendőri intézkedése közben többszörösen is becsmérő, trágár kifejezésekkel illette. Az alperes részéről elhangzott faszzopó, cigánygyűlölő, taknyos kifejezések a felperes személyére vonatkoztak, mellyel az alperes a felperes intézkedésével és személyével kapcsolatos véleményét fejezte ki. A sérelmezett alperesi megnyilvánulás átlépte a szabad véleménynyilvánítás határait, és messzemenőkéig a felperes személyiségi érdekkörébe hatolt, ezáltal megsértette a felperes személyiségi jogait. Mindezekre tekintettel megállapíthatónak ítélte, hogy a felperes emberi méltósága és jóhírnevének sérelme bekövetkezett. Szükségesnek tartotta az alperes elégtétel adására kötelezését is, magánlevél formájában.

Alaptalannak ítélte azonban a felperes nem vagyoni kárigényét. Kiemelte, hogy a kritika megengedhetőségének határai tágabbak a kormányzatok, közhivatalnokok esetében. A közhatalom gyakorlóinak fokozottan vannak kitéve az állampolgárok kritikájának, ezért az alkotmányosan védett magánszférájuk az átlag állampolgárhoz képest szűkebb. Kifejtette, hogy a rendőrök intézkedései következtében az intézkedést elszenvedő személyek nem kifejezetten hálásak a rendőröknek a tevékenységükért, ezzel kapcsolatosan a véleménynyilvánítás joga megilleti őket is, az alkotmányos keretek betartásával. A rendőri munka ellátása során fokozott elvárás a rendőrrel szemben a fegyelmezettség, illetőleg a türelem tanúsítása. Nyilvánvaló megpróbáltatást jelent az intézkedő rendőr számára, hogy a sértő, gúnyos megjegyzéseket elviselje, és vele szembeni igaztalan megnyilvánulásokat is tűrje. A rendőri szakmát választó személyeknek tisztában kell lennie azzal, hogy munkájuk végzése során számos atrocitással és megpróbáltatással kell szembenézniük. Rámutatott, hogy a rendőri hivatáshoz társuló megbántással keletkezett sérelem nem keletkeztethet a felperes magánvagyonában növekményt az alperes magánvagyonának terhére.

Utalt arra, hogy a szabálysértési és büntetőeljárás eredményeként az alperessel szemben elmarasztaló döntés született, és a kiszabható, elrendelő büntetéseket és jogkövetkezményeket elszenvedte. Álláspontja szerint az alperesi magatartás nem okozott és nem okozhatott a felperesnek olyan lelki megterhelést, amely alapul szolgálhatna a nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

Kitért arra, hogy a felperes által keresetében hivatkozott pedagógiai cél a nem vagyoni kártérítés alkalmazásának hiányában is megvalósulhat, illetőleg az esetleges nem vagyoni kártérítés megítélése is járhat azzal a következménnyel, hogy a kívánt hatást nem éri el. Ezért e szempontot a mérlegelési körön kívül hagyta. A bírósági joggyakorlat szerint a nem vagyoni kártérítés alkalmazásának nincs nevelési célja, ez nem tartozik a mérlegelési szempontok közé.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a nem vagyoni kártérítés iránti igényének is helyt adó döntés meghozatalát. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de a nem vagyoni kártérítés tekintetében téves jogkövetkeztetést vont le. A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogszabály indokolása is rámutat arra, hogy a törvényben meghatározott jogi korlátozások eltűrése csak a szolgálat érdekében, és csak feltétlenül indokolt esetben és mértékben történik, az aránytalan hátrányt nem okozhat a szolgálatot teljesítőnek. Egyetlen hatályos jogszabály sem korlátozza a rendőr személyhez fűződő jogainak gyakorlását. Mivel a rendőrt köztudomásúan atrocitás és inzultus érheti, ezért joggal merül fel az igény arra, hogy az ilyen személyeket a jog fokozott védelemben részesítse. A hivatalos személy megbecsülése jelenik meg abban a jogalkotói szándékban is, hogy egyes bűncselekményeket csak hivatalos személy sérelmére lehet elkövetni, illetve becsületsértés és rágalmozás hivatalból üldözendő bűncselekménynek is minősülnek, ha hivatalos személy sérelmére, hivatalos eljárása alatt vagy emiatt követik el.

A nem vagyoni kártérítési igényét teljes egészében alátámasztotta azzal, hogy a perbeli esetben összefüggésben a hivatását elhagyta, mert szakmai tekintélye, megbecsülése nagymértékben csökkent és munkavégzését is ellehetetlenítette. A nem vagyoni kártérítés megítélése azért is szükséges az alperessel szemben, mert a jogsértés tényének megállapítása és az elégtételadásra kötelezés megfelelő preventív hatást nem fejthet ki. Annak nincs értékelhető jelentősége, hogy az alperessel szemben szabálysértés, illetőleg büntetőeljárás is folyamatban volt, hiszen ugyanannak a magatartásnak lehetnek polgári jogi és büntetőjogi következményei is.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján csak a fellebbezés korlátai között bírálhatta felül.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a nem vagyoni kártérítés körében kifejtettekkel teljes egészében egyetértett, ezért ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályokat teljes körűen ismertette, ezért a másodfokú bíróság azokra csak visszautal.

A perben megállapított tényállás lényege az volt, hogy az alperes keresetlen szavakkal illette a felperes személyét, illetőleg minősítette intézkedését. Az alperes a társadalmi érintkezés olyan formáját választotta és alkalmazta a felperessel szemben, ami a társadalom túlnyomó része szerint nem megfelelő és emiatt elítélendő cselekedet. Az alperesi magatartást szankcionálja a büntetőjog, melynek eredményeképpen az alperest a büntető bíróság becsületsértés vétségében bűnösnek találta, és ezért megfelelő büntetést szabott ki. Ugyanilyen jogkövetkezménye van az alperesi magatartásnak a polgári jog szabályai alapján is, amely folytán az elsőfokú bíróság személyiségi jogsértésként megállapított, és amelyet az alperes jogorvoslati kérelemmel nem támadott.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja és a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján, a személyiségi jogsértés esetén a jogszabályban meghatározott feltételek bekövetkezése esetén a jogában sértettet nem vagyoni kártérítés illeti. A jogszabályi feltételek közül bizonyított volt a megállapított jogsértés alapján az, hogy az alperes jogellenes magatartást tanúsított a felperessel szemben, de a felperesnek kellett igazolnia azt, hogy ezen jogellenes magatartás következtében őt hátrány, vagyis nem vagyoni kár érte, kifejezetten az alperesi magatartással okozati összefüggésben.

A másodfokú bíróság is azon az állásponton volt, hogy a felperest igazolható hátrány az alperesi magatartással összefüggésben nem érte. Ennek elsőleges indoka az, hogy a felperes rendőri szolgálattaljesítés közben - különös tekintettel arra, ha ezt a tevékenységet utcán végzi - köztudomású módon ki van téve olyan verbális megnyilvánulásoknak, amely kifejezetten a személye, a rendőri hivatás, vagy a rendőri testület ellen irányul. Az alperesi megnyilatkozás mind az illem, a jó ízlés határán túlment, ugyanakkor közlésmódja, tartalma nem érte el azt a szintet, ami olyan hátrányt jelentett volna a felperes számára, melyre egy rendszeres szolgálatfelvétel alapján előre nem számíthatott. Az alperesi közlés tartalma a helyszínen jelen voltak számára, illetve a rendőr kollégák előtt sem tüntette fel a felperest olyan színben, ami róla téves következtetések levonására adott alapot.

Tény, hogy a felperes a rendőrség kötelékét elhagyta, de azt a felperes nem támasztotta alá, hogy ez kizárólag az alperesi magatartással állt okozati összefüggésben, és csak ez a jogsértő magatartás befolyásolta a felperes ilyen irányú döntését. A felperesnek szakmájából adódóan rendszeres stresszhelyzetben kell végeznie tevékenységét, erre megfelelő módon fel kellett készülnie, az

A kiadmány hitelével:
tisztviselő